

OBSAH

ÚVODNÍK	2
Z OBCE	3
NOVOROČNÍ VYCHÁZKA	5
OSLAVY VÝROČÍ OBCE	6
OUCMANICKÝ TUNEL	8
VÁNOČNÍ KONCERT	9
VÝLET SENIOŘI OUCMANICE	10
OSOBNOSTI OUCMANIC	11
MAS NAD ORLICÍ	13
BETLÉMSKÉ SVĚTLO	13
SPOLEČENSKÁ KRONIKA	13
VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ	14
CO JSOU VOLBY A KDO JE VŮBEC	15
HISTORICKÉ NÁLEZY V OUCMANICÍCH	17
ZEMĚDĚLCI NECHTĚJÍ DOTACE	20
ROČNÍ PROVOZ VEGETAČNÍCH NÁDRŽÍ	22
ODPADY	24
HOSPODA OŽILA, MÁ JEŠTĚ ŠANCI	24
GULÁŠ FEST OUCMANICE II	26
ZE ŽIVOTA HMYZU	28
DALŠÍ ROK NÁM KONČÍ	31
OUCMAŇÁČEK	33
OUCMANICE PŘED STO LETY	33
PODPORA ČINNOSTI SPOLKŮ V OBCI	34

ÚVODNÍK

Milí čtenáři,

rok 2022 nebyl po ekonomické stránce jednoduchý. Řada firem a jednotlivců musí kvůli zdražení energií obracet každou korunu. Některé komodity a zboží zdražily nečekaným způsobem. Zjistili jsme, jak moc je svět propojený a jak důležité je jednání lidstva jako celku. Ale také jsme se naučili důležitou věc, nelze čekat na lepší časy, čekat až nebude covid, nebo čekat, až zlevní elektřina a plyn a skončí válka na Ukrajině. Můžeme si užívat aktuální život, s trablemi a krásami všednosti, protože *to je život, který máme. Je důležité naučit se žít s těmito problémy a snažit se je řešit, místo toho, abychom čekali na lepší dny. Je také důležité být vděční za to, co máme, a pokusit se pomáhat těm, kteří to potřebují. V roce 2022 jsme se také naučili, že spolupráce a solidarita jsou klíčem k překonání těžkostí.*

Věřím, že společnými silami dokážeme překonat všechny překážky, které se nám v roce 2023 postaví do cesty. Všem Vám tedy přeji co nejlepší rok 2023, plný úspěchů, radosti a lásky. Ať se Vám daří vše, co si přejete, a ať se Vám splní všechna Vaše přání. Přeji Vám hodně zdraví, štěstí a pohody.

Jakub Robenek / GPT

Rok 2022 nám přinesl ještě jednu zlomovou událost.

Možná jste si všimli špatně použité kurzívy v druhé polovině úvodníku.

Toto rozlišení je úmyslné. Loni došlo k masivnímu použití, chcete-li „umělé inteligence“ v mnoha oborech od zdravotnictví přes mikrogenetiku, až po strojově učené chatboty. Jeden z nich ChatGPT právě dopsal můj úvodník v části označené kurzívou. A to všechno česky s jasným porozuměním mezilidským zvyklostem v popisovaném článku.

Chci tím demonstrovat změny ve společenském a profesním životě zatím především na internetu.

Pokud budeme sdílet neověřené informace s neznámým původem, mohou být a zčásti už pravděpodobně jsou účelně vytvořeny strojem k předem specifikovaným cílům jejich zadavatele.

Sdílejme články a informace, na jejichž konci je podepsaný autor, pokud to tak není, raději zapochybujme o jejich úmyslech a se zdravou podezřavostí je ověřme.

Pro podrobnější informace doporučuji článek na www.seznamzpravy.cz *Konečně přistáli. „Umělá inteligence“ změní život jinak, než se čekalo.*

Použitý model <https://chat.openai.com>

Jakub Robenek

ZPRÁVY Z OBCE

Rok 2022 byl rokem vzpomnutí na otce Oucmanic, na Valcmana a také rokem investic. Na konci roku 2021 jsme dokončili dočišťovací nádrže a rok 2022 byl rokem jejich zkušebního provozu, což je předmětem samostatného článku. Vloni jsme realizovali dva projekty – novou klubovnu na hřišti a výstavbu inženýrských sítí pro výstavbu devíti rodinných domků soukromými investory. Stavbu klubovny se podařilo provést nástrahami kolaudačního řízení. Na přání hygienické stanice byly doplněny některé věci tak, aby v klubovně mohl být provozován kiosek. Celkové náklady na objekt se vyšplhaly na částku 2.540.616,- Kč. Objekt je možné si pronajmout na soukromé oslavy a na projekty spolků dle směrnice schválené zastupitelstvem obce.

Velice významnou investicí je zasíťování nových parcel v lokalitě Nad rybníkem. Vždyť touto investicí měníme životy devíti rodin s dosahem do naší komunity. Věřím, že se majitelé parcel dokáží vypořádat se současnou inflací a mnohem těžšími hypotečními podmínkami. Obec pro stavebníky připravila kanalizaci, osvětlení a komunikaci. Zajistila vybudování elektrických přípojek (každý RD má zajištěný příkon 3 x 25A) a vodovodu (investorství převedla na VaK Jablonné nad Orlicí). Komunikace je lemována travnatými pruhy s mírným vyměščením pro zachycení povrchových vod a jejich odvedení do rybníka melioračním systémem. Osvětlení odpovídá světelným výpočtům a je osazeno světelnými zdroji LED od stejného výrobce jako máme po obci. V dolní části je zbudováno parkování, kde uvažujeme o zřízení třetího stanoviště kontejnerů. Uložení kanalizace je gravitační s určením pouze pro odpadní vody z předčišťovacích zařízení od jednotlivých domků. Kanalizace byla hlavním určujícím kritériem pro výsledný vzhled v dolní části stavby. K tomu abychom dokázali postavit současnou podobu stavby, museli jsme se napojit do stoky vedoucí od požeráku rybníka. Cenou za výškové provedení komunikace je zaústění otevřeného koryta do hráze rybníka. Pro zabezpečení nové lokality před povrchovou vodou z polí byl zbudován val nad lokalitou s příkopem svedeným do koryta zbudovaným mezi novými parcelami a čp. 35 a 75. Jak se celý systém odvodnění a vodní režim rybníka bude chovat, ukáže čas. Náklady na stavbu je nutné rozdělit. Vysoutěžené náklady byly 6.923.000 Kč bez DPH včetně vodovodu. Investorství vodovodu přešlo na vodovody s naším příspěvím ve výši 248.000 Kč. Cena bez vodovodu je 6.240.999 Kč, skutečnost ceny stavby je 5.891.919 Kč. Na DPH jsme zaplatili 945.068 Kč. Uplatnili jsme DPH z kanalizace ve výši 292.243 Kč. Vznikly vícenáklady s vyvolanou opravou stávající kanalizace a s ní související komunikace ve výši 390.645 Kč. V současné době probíhají kolaudační řízení.

Pro větší bezpečnost jsme nechali osadit zábradlí na průchod mezi zahradami čp. 33 a čp. 44. V letošním roce upravíme chodník k zábradlí. S obavami sledujeme rekonstrukci koridoru železnice mezi Brandýsem a Ústím, protože náš jindy poklidný

život ovlivňuje velká doprava materiálu pro úsek v Brandýse. Stavba se pomalu blíží do finále. Dokončena má být v druhé polovině letošního roku a letos už nemá probíhat tak intenzivní doprava, jako nás postihla v uplynulých dvou letech. Je ukončena deponie nad Brandýsem a budou probíhat práce na uvedení do původního stavu. Z naší strany probíhají jednání s cílem zajistit opravu škod vzniklých na silnicích. Druhé pololetí roku 2022 bylo bohaté na společenské aktivity. V letních měsících vyzkoušel Klub 11 grilování makrel. Po zářijových oslavách obce připravil spolek lidových tradic Guláš fest. Hasiči uskutečnili rybářské závody, drakiádu, zdobení vánočního stromu a turnaj ve stolním tenise. Na začátku adventu sestavil SLT betlém u rybníka. Dne 10. prosince se uskutečnil koncert pěveckého souboru Č.A.S. a Klub 11 připravil vánoční hody. Oucmaňáček uskutečnil lampionový průvod a připravil vystoupení dětí k oslavám obce, k vítání občánků a ke zpívání v kapličky spojené s předáváním betlémského světla. Výčet aktivit určitě není úplný a o to víc nás těší, že se po covidových omezeních rozběhl společenský život a za to patří poděkování všem organizátorům a návštěvníkům. Do života zastupitelstva vstoupily volby, po nichž zůstali v zastupitelstvu tři původní zastupitelé a čtyři zastupitelé jsou nováčci. Většinu zastupitelstva získaly ženy. Volby jsou předmětem samostatného článku. Novoročenkou pro rok 2023 připomínáme výročí významného spisovatele Jaroslava Haška a ohlédli se za rokem 2022, rokem výročí obce.

Josef Pavlíček

betlémské světlo 22. prosince

NOVOROČNÍ VYCHÁZKA

Na Nový rok jsme se sešli ve 13 hodin u rybníka na společnou vycházku. Setkali jsme se, abychom společně pozdravili začínající rok 2023. První část skupiny vyrazila na průzkum směrem na Choceň a druhá část skupiny vyrazila směrem k Sudislavi, odbočila na Jehnědí a z Jehnědí do Oucmanic. Jelikož jsem měl možnost být účastníkem vycházky druhé skupiny, mohu se s Vámi podělit o několik výsledků a postřehů, které se během vycházky udály. Ušli jsme 8 km, šli jsme celou cestu po slunci a téměř v bezvětří, teplota vzduchu byla 13 °C. Nejnižší bod byl 379 m.n.m. a nejvyšší bod byl 441 m.n.m., průměrná rychlost chůze byla 4,6 km/hod a celková doba vycházky byla 1:44 hodin. Na závěr jsme všichni společně poseděli v obecní hospodě. Vycházka byla velice příjemným počinem po období hojnosti a cestou jsme dokonce potkali řadu přátel z okolních obcí.

Josef Pavlíček

OSLAVY VÝROČÍ OBCE

Minuli jsme rok 2022. Byl pro nás něčím výjimečný? Byly tři dvojky něčím magické? V osobní rovině to nechám na každém z Vás a Vašem okolí. V rovině společenské začala ustupovat covidová krize, ale nastoupila nová v podobě války mezi Ruskem a Ukrajinou a energetická krize. Mým úkolem je ale pohled na události v naší obci. V roce 2022 jsme si připomněli 730 let od první písemné zmínky o obci nalezené v zakládací listině Zbraslavského kláštera ze dne 10. srpna 1292. Majetek tehdejšího krále byl darován jako odpustek klášteru cisterciáckého řádu. Pokud vezmeme datum první písemné zmínky jako datum začátku obce, pak šťastným číslem obce je číslo pět, a to značí sílu vůle, vytrvalost a svobodu. V datu první zmínky a datu oslav je pět dvojek. Dvojka nás nabádá k hledání rovnováhy. Spojením dvojek a pětky získáme šestku ($2 \times 5 + 5 = 15$; $1 + 5 = 6$) a ta nás vede k udržování rodiny, spolků a komunity lidí spojených s Oucmanicemi.

Oslava našeho výročí proběhla 10. září. Zahájili jsme ji výstavou fotografií v budově obecního úřadu, v pamětní knize jsme napočítali 161 podpisů. Současně probíhala výstava fotografií a techniky našich hasičů v požární zbrojnici. Návštěvník se mohl podívat do vodárny, která je zachována jako technická památka na začátek vodárenství na našem území a před vodárnou byla v roce 2018 vysázena lípa svobody. Dále mohl zavítat ke Stezce pod korunami stromů na kraji lesa směrem na Chocěň a mohl si prohlédnout dva nové rybníčky v údolí pod hřištěm, které slouží k dočištění odpadních vod z našich domácností. Před polednem si bylo možné prohlédnout Ekocentrum Paleta se zajímavým výkladem samotného ředitele a ten kdo si koupil oběd, zažil na Paletě gurmánský zážitek v podání kuchařek M. Dostálové a J. Čermákové. Po poledni proběhla v kapli Nejsvětější trojice mše svatá s farářem Bohumilem Šitavancem a k úřadu se začali sjíždět hosté. Nejprve dorazil hejtmán Pardubického kraje Martin Netolický, v závěsu kandidát na senátora za náš obvod Petr Fiala a později současný senátor Petr Šilar. Účastníky oslav přivítal u obecního úřadu František Motl připomenutím tragédií 1. světové války. Po položení květin k památníku obětem války vyšel průvod za doprovodu dechového orchestru Sopotničanka na hřiště se zastávkou u kamenného kříže s Kristem a patronem obce sv. Františkem Serafinským. Na hřišti přivítal účastníky oslav starosta obce spolu s Martinem Netolickým a Petrem Šilarem. Společně s paní místostarostkou předali plaketu obce Petru Markovi a Josefu Hlávkoví, pamětní list předali Aleně Michalcové, Jiřímu Olivovi a Čestmíru Karpíškovi. Po úvodní části vystoupily děti z Oucmaňáčku s velice pěkným komponovaným programem. Dále hrála Sopotničanka s přestávkou pro vystoupení parkourové skupiny StayHero Events. Skokani po vystoupení předávali svoje dovednosti dětem. K večeru jsme se přesunuli do hospody na besedu Nad kronikou s kronikářem obce Jiřím Olivou. Po besedě se podávala večere, kterou připravila R. Žídková a M. Dostálová. Večer k volné zábavě nám zahrál na elektronické piano Luděk Havel. Na večerní posezení do hospody přišlo

málo lidí, což si vysvětlujeme deštivým počasím od 18 hodin. Den byl teplý, polojasný až podmračený s krátkou odpolední přeháňkou a večerním deštěm. Na oslavy nám napekl tým ve složení A. Moravcová, J. Čermáková a J. Vincencová 426 koláčů s trojitým skládáním ve vysoké kvalitě a vynikající chuti – žádný nezbyl. Občerstvení v nové klubovně na hřišti zajišťovali hasiči a s pamětní knihou a prodejem drobností pomohli důchodci.

Obrazovou dokumentaci akce zajišťovali řidič pana Netolického pan Kozel, Č. Karpíšek, M. Míkovcová a L. Vincenc. Velice si vážíme pomoci od všech sousedů s přípravou akce a s jejím výborným zvládnutím. V období příprav oslavy výročí jsme vydali tematickou novoročenku, nechali vyrobit opakovaně použitelné nápojové kelímky a balónky se znakem obce. Naším hlavním počinem bylo vydání nové knihy o obci s názvem Oucmanice v proměnách. Hlavním úkolem jejího vydání bylo zmapování života obce v posledních dvaceti letech od vydání knihy v roce 2002. Poděkování za její vydání patří občanům obce, autorskému týmu a za

grafiku panu Čestmíru Karpíškovi. Myslím si, že můžeme s klidným svědomím reagovat na přání Jaroslava Müllera. Slavíme výročí obce, a hlavně se scházíme k připomenutí naší sounáležitosti k obci Oucmanice se vzpomínkou na Valcmana. Děkujeme Vám všem za setkání a níže uvádím báseň od Jaroslava Müllera, kterou napsal v roce 1969.

Josef Pavlíček

Křest dědiny

Jsmo lid valcmanův, jinak Valcmanici zvaní,
prapraotci naši ke křtu prach dědiny odevzdali.
Cesty vyšlapané v úvoze a i na pahorku,
to pro ty, kteří přijdou a rodic se budou bez nářku.

Děšť tiše padá, mísí se v prach v dědině,
křtím Tě vesničko v naší české krajině.
Přijmi křest na jméno Valcmanice, pro své budoucí,
pokud syn milovati Tě bude – čas nikdy se nevrací.

Ať se o nás prou, zda prapraotec náš byl Němec či Čech,
zůstaneme jménu věrni – vždyť praděda z Valcmanic byl.
Ani úřad s náma nic nesvedl, dědinu překřtil na Úcmanice,
ale dosud náš občan jest hrdý na jméno Oucmanice.

Zlo křivdy nepadni nikdy do Tvého údolí,
byla jsi pokřtěna vodou deště, chlebem, mlékem a i solí.
Nechceme od úřadu přívlastek nový – nová – nové,
jsme starou českou vesničkou – nechceme jméno jiné!

Müller Jaroslav

OUCMANICKÝ TUNEL

V prosinci loňského roku se na brandýském záměcku uskutečnila velice zajímavá akce k historii, současnosti a budoucnosti železniční trati Ústí nad Orlicí, Brandýs nad Orlicí, Chocẽ. Toto aktuální téma, které se bezprostředně dotýká i oucmanických občanů vyslechl plný sál záměcku.

Nejprve se v úvodním vystoupení majitel zámku pan Skalický a historik a spisovatel pan Čáslavský zmínili o historii železniční tratě. O tom, jak se plánovala a vybírala trasa vhodná pro spojení Vídně a Prahy v roce 1842. Proč byla vybrána varianta nákladnější přes Olomouc a Chocẽ, a ne přes Brno a Vysoké Mýto. Která kritéria byla rozhodující, že to nebylo jen negativní stanovisko představitelů města Vysoké Mýto, ale především zpřístupnění dopravy většímu počtu lidí, podniků a dalších výhod, které nové spojení touto trasou přinese. Pro mě nejzajímavější informací bylo, že výstavba trvala pouze 3 roky. Od roku 1842 do roku 1845. Stavitelem byl vrchní inženýr státních drah Jan Perner, který bohužel krátce po uvedení železnice do provozu, při inspekční cestě vlakem nešťastnou náhodou v Chocni zahynul. Pan Čáslavský velmi zajímavě hovořil o jednotlivých nádražích na této trati mezi Ústím a Chocni. Původním nádražím v Ústí bylo Ústí – město. Hlavní ústecké nádraží bylo postaveno až v roce 1870, kdy se vybudovala trať na Letohrad. Zastávka Bezpráví byla zřízena až během druhé světové války. Název Bezpráví vznikl na základě vyvraždění partyzánů a majitelů hájenky na Luhu. V souvislosti s brandýským nádražím byla zmíněna skutečnost, že brandýské lázně vlastnily Československé dráhy a v Brandýse se léčili zaměstnanci drah.

V druhé části vystoupil šéf současné výstavby pan Strnad z Eurovie. Představil a vysvětlil harmonogram výstavby, která byla započata v únoru 2021. Popsal nesmírné složitosti výstavby při zachování provozu po jedné koleji. Podrobně popsal další postup a předpoklad dokončení nejpozději do konce roku 2023. Přislíbil, že veškerá poškození na komunikacích, především na cyklostezce, budou uvedeny do pořádku a opraveny. Bude jednáno i se starosty okolních obcí o řešení případných škod. Současný provizorní most přes Orlici bude předán Správě silnic a zachován.

Ve třetí části vystoupil generální ředitel Správy železnic pan Svoboda k budoucnosti železnice. Nejprve se trochu vrátil k historii o rozhodování o způsobu rekonstrukce trati a přípravě projektu vybudování tunelu mezi Chocni a Ústím nad Orlicí. Již v roce 2004 byla hotova projektová příprava na tunelové řešení jehož nesmírnou výhodou bylo neomezení provozu na stávající trati. Do stávající trati se již neinvestovalo a pro novou trať chybělo zásadní politické rozhodnutí, vzhledem k vysokým investičním nákladům. V roce 2016 byl posouzen stav jako alarmující a došlo k urychlené přípravě rekonstrukce stávající trati se všemi výhodami a především nevýhodami.

Dále se vyjádřil k reálnosti připraveného projektu výstavby nového propojení, prostřednictvím výstavby dvou tunelů tzv. Hemžeckého a Oucmanického, jehož délka má být 4,9 km. Vzhledem k tomu, že se jedná o projekt na trati evropského významu, mohly by být náklady pokryté z 85 % z fondů EU. Věřící, že při současné podpoře ekologicky nejzajímavější dopravy, kterou železniční přeprava je, můžeme počítat v jeho střednědobou realizaci. Navíc ubezpečil brandýské a okolí, že by zůstala současná trať pro potřebu osobní a některé nákladní dopravy zachována. Železniční zastávka přímo v Brandýse má tedy i do budoucna svou jistotu.

Zaznamenal Petr Marek

VÁNOČNÍ KONCERT

Dne 10. prosince jako součást Vánočních hodů vystoupil na sále hospody pěvecký soubor Č.A.S. z Dolní Dobrouče pod taktovkou Stanislava Pecháčka. Zkratka Č.A.S. má dle souboru několik možných vysvětlení. Od Českého amatérského sboru až po Čínskou akciovou společnost. Více na <http://casdobrouc.unas.cz/2018/03/14/o-nas/>.

VÝLET SENIOŘI OUCMANICE 2022

Obec Oucmanice má 255 obyvatel, z toho je 50 seniorů v důchodovém věku a pokud se jelo na výlet, tak se z Oucmanic zúčastnilo jen 8 seniorů. Samozřejmě je část těch, co ze zdravotních důvodů se akcí neúčastní a nebo jsou ještě mladí důchodci, co s dědouškama nejezdí, ale ti ostatní by mohli jet. Pravdou je, že dnes kdy můžeme cestovat, dá se říci po celém světě u televize nebo počítače v teple domova, tak se nikam jet nechce. Ale výlet není jenom o tom, abychom poznali něco nového, ale hlavně že se sejdeme, spolu pohovoříme a můžeme si sdělit svoje radosti a starosti. Na výlet, který se konal ve středu 18. května 2022 jsme se sešli k odjezdu v 7.00 hod. od čekárny u rybníka. Jelo se malým autobusem a vzhledem k malému počtu z Oucmanic se nabídl výlet seniorům z okolí, a tak nás bylo nakonec alespoň 16.

Vydali jsme se na první zastávku a tou byla vodní nádrž Švihov a vodní dům. Vzhledem k objížďce na Chrudim jsme na místo přijeli o něco později, ale ochotou pracovníků vodního domu jsme absolvovali exkurzi na hráz nádrže a prohlídku vodního domu.

Vodní nádrž Švihov známá v podvědomí veřejnosti jako vodní nádrž Želivka slouží jen jako zdroj pitné vody pro Prahu a část Středočeského kraje, kam je voda přiváděna vodním tunelem o průměru 2,6 m a délce 51 km. Jde o největší vodárenskou nádrž ve střední Evropě s výškou hráze 58 metrů a délkou 860 metrů. Zajímavostí je unikátní dvojitý most, kde na základech původního mostu nedokončené protektorátní dálnice byl postaven nový most pro D1. Dále jsme si prohlédli expozici vodního domu, prošli se po naučné stezce, která vede venkovním areálem. Jejích sedm zastavení je věnováno různým projevům vody v krajině, nevěřili byste tomu, co se můžete dozvědět o tom, co považujeme za samozřejmost, a to je voda.

Další zastávkou byl včelí svět v obci Hulice. Expozice je instalována v budově bývalé školy a představuje hravým způsobem život včelstva. Můžete projít velkým

včelím úlem s obřími plástvemi, na dotykových monitorech si prohlédnout anatomii včely, zahrát si kvíz ze života včel anebo si pustit zvuky úlu. Zároveň je zde i prodejna, kde je možno zakoupit mnoho výrobků, které jsou získány od včel.

A protože se blížilo poledne, jeli jsme na oběd do restaurace Agnes v Bohdanči. Restaurace je zásobována hlavně z vlastních zdrojů. Můžete ochutnat domácí chléb, slaninu, pivo, nápoje z vlastní palírny a v neposlední řadě i speciality z masa z vlastních biochovů.

Posilnění a dobře naladění po obědě jsme jeli na poslední zastávku, a to do muzea krojů v Ostrově. Muzeum lidových krojů disponuje největší soukromou sbírkou krojů ze všech regionů v České republice. Můžeme si prohlédnout na 260 úplných lidových krojů (190 ženských krojů, 40 mužských a 30 dětských) a dále celou řadu dalších exponátů jako jsou zlaté ženské čepce, šátky, historickou obuv, sbírku knoflíků, krajky s ukázkou jejich výroby, panenky v krojích a mnoho dalších doplňkových předmětů. Posláním muzea je to, aby se připomněla a nezapadla rychle mizející historie našich venkovských předků.

To byla poslední zastávka, a tak jsme se vydali obohacení o řadu zážitků na zpáteční cestu. Myslím si, že se výlet vydařil, škoda, že z Oucmanic je malý zájem, ale kdo nejel, může jen litovat.

Dá se říci, že pro ty, co se zúčastnili, by to mohla

být inspirace, aby vzali svá vnoučata, jeli se podívat na vodní dům nebo včelí svět, určitě by se jim tam líbilo.

František Motl

OSOBNOSTI OUCMANIC

Dovolte mi vzpomenout člověka, který se výrazným způsobem zapsal do historie naší vesnice. Zastával funkci starosty obce od roku 1927 až do konce druhé světové války v roce 1945. Vzpomínka bude patřit nejdéle sloužícímu starostovi naší obce Josefu Vorbovi z čp. 31. Do této funkce byl zvolen jako 32letý a dokázal v ní vytrvat ve velmi složitých podmínkách rozvíjející se krize za první republiky, a především v období druhé světové války, plných 18 let.

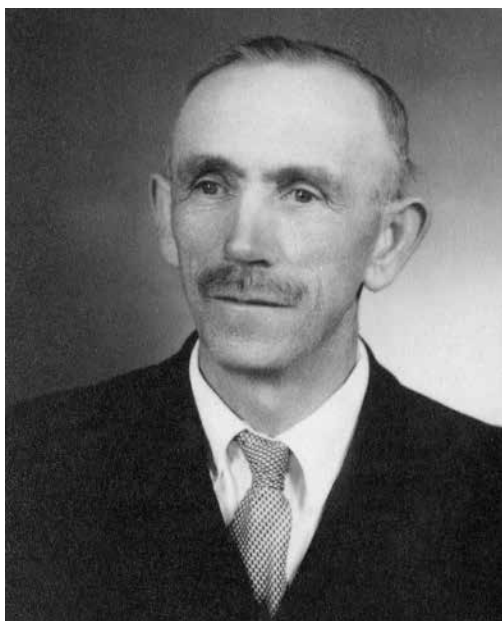
Obecní zastupitelstvo bylo v roce 1927 13členné a pracovali v něm: František Láska, František Pavlíček, Karel Jeništa, Petr Marek, František Dostál, Josef Roubínek, Josef

Dostál, Jindřich Brožek, Josef Fárník, Josef Kubový, Jan Pitra a starosta Josef Vorba. Mezi významné události jeho prvního volebního období patřilo založení Sboru dobrovolných hasičů a výstavba nové hasičské zbrojnice. V ní bylo i nové sídlo kempelčiky a obecního úřadu. Dále byla vybudována nová silnice od rybníka k Sudislavi a horní obchvat kolem vesnice. Zahájena byla jednání v zájmu výstavby nového vodovodu. V prostorách nové hasičské zbrojnice byla odhalena deska padlým spoluobčanům v první světové válce. Za starostování pana Josefa Vorby byl dokončen v roce 1932 vodovod, dlouho se připravovala a až v roce 1941 byla dokončena elektrifikace obce. Vedle technického pokroku, kterého bylo dosaženo, je třeba vyzdvihnout schopnost udržet pospolitost obce v těžkém období hospodářské krize. Stále více ovlivňoval společnost sílící nacionalismus a fašismus (již v roce 1935 dostali fašisté v Oucmanicích při volbách do parlamentu 40 %), nedostatek potravin, drahota a nejistota. Ve válce pak docházelo k udávání mezi spoluobčany, někteří byli odsouzeni za projevy nespokojenosti. Za těchto okolností pan starosta Josef Vorba obstál se ctí.

Rodina Vorbova pochází z Dolního Újezdu. Otec Josefa Vorby koupil statek čp. 31 ještě v 19. století. Josef převzal hospodářství po svatbě s Marií Obstovou v roce 1919. Měli dvě děti Marii, provdanou Kšárovou a Josefa, který se oženil v roce 1959 s Marií Pelinkovou. Ze tří dětí Vladimíra, Zdeňka a Lenky provdané Fidlerové zůstala na statku dcera. Ta bohužel v roce 2021 zemřela a na usedlosti žijí její manžel se synem Jiřím, Fidlerovi.

Pokusil jsem se přiblížit osud jednoho z nás, který významně přispěl k rozvoji Oucmanic. Je třeba, abychom na takové lidi nezapomínali. Přiznám se, že při pročítání zápisů z jednotlivých let (1927-1945) naší kroniky mně šel trochu mráz po zádech. Popis událostí a jejich vývoj mně připomínal současnou dobu. Říkám si, jak je možné, že jsme nepoučitelní?

Vážený pane starosto, Josefe Vorbo, děkujeme za vše, co jste pro obec udělal. Nezapomínáme.

Jménem spoluobčanů Petr Marek

MAS NAD ORLICÍ

Obec realizuje komunitní projekt na nákup venkovního mobiliáře s podporou obecně prospěšné společnosti MAS Nad Orlicí. Místní akční skupina realizuje dotační výzvy pro právnické osoby ale i pro fyzické osoby v územní působnosti. Odkaz <http://www.nadorlici.cz/>.

BETLÉMSKÉ SVĚTLO

Ve čtvrtek 22. prosince od 18 hodin byl v naší kapliče koncert oucmanických dětí a předávalo se betlémské světlo. Po dvou letech, kdy kvůli koronavirovým opatřením nebylo možné koncert uspořádat, bylo moc hezké, že jsme si mohli přijít poslechnout koledy do kapličky a domů si odnést světlo z Betléma. I když ani letos to s koncertem nebylo jednoduché kvůli velké nemocnosti dětí. Ale nakonec se děti uzdravily a koncert se mohl uskutečnit. Děkuji moc všem účinkujícím i rodičům za zorganizování krásného koncertu a vytvoření pravé vánoční atmosféry.

O doručení betlémského světla do Oucmanic se i letos postaral pan Zdeněk Veselý, protože o distribuci betlémského světla po Čechách se starají skauti. V kapliče pak světlo rozdával pan Zbyšek Houdek.

Věřme, že betlémské světlo přeneslo poselství lásky, míru, naděje a přátelství všude, kde se rozsvítilo a že se toto poselství přeneslo i na místa, kde je mír opravdu potřeba.

Milena Čermáková

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Ve druhém pololetí tohoto roku se nikdo nenarodil ani nikdo nezemřel. Významná jubilea oslavili tři spoluobčané.

60 let pan Zdeněk Jirásek

80 let paní Libuše Vincencová

85 let pan Pavel Chuchvalec

Všem oslavencům přejeme do dalších let hodně zdraví a pohody.

Milena Čermáková

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V neděli 2. října jsme na obecním úřadě oficiálně přivítali mezi oucmanické občany Karla Novotného. Maruška Míkovcová hrála na harfu a básničky přednesly Maruška Vaškorová a Lucinka Moravcová. Moc děvčatům za jejich vystoupení děkujeme. Je moc hezké vidět, jak se vrací tradice vystupování místních dětí na obecních akcích. Je to hlavně díky tomu, že ve vesnici děti jsou a že i rodiče jsou ochotní s nimi něco připravit. Jsem ráda, že je tradice vítání občanů v naší vesnici stále živá a oblíbená.

Milena Čermáková

CO JSOU VOLBY A KDO JE VŮBEC VYMYSLER?

Uslyšíme-li slovo volby, většinou nás napadne volební akt, který právě probíhá, skončil nebo se připravuje v brzké době. Většina občanů má v obecném povědomí volby do obecních zastupitelstev (tzv. komunální volby), volby do Poslanecké sněmovny a Senátu (parlamentní volby) a také volbu prezidenta republiky, která probíhá v těchto dnech. Otázkou „co to vlastně volby jsou, jak vznikly“ se příliš nezabýváme. Pokusme se tedy (alespoň zjednodušeně) před nastávající volbou prezidenta pojem „volby“ podrobněji popsat.

Volby jsou hlavním nástrojem demokratických politických systémů, kterým občané vybírají jedince, jimž svěřují právo podílet se na správě věcí veřejných a chodu státu. Do konkrétních funkcí lze volit přímo v rámci tzv. „přímé demokracie“ nebo jsou voleni zástupci (tzv. volitelé), kteří by měli názor většiny ve svém obvodu a podle něho hlasovat v rámci tzv. „zastupitelské demokracie“.

Historie voleb a jejich forem je velmi dlouhá. První historicky doložené volby proběhly cca roku 500 př. n. l. ve starém Řecku. Období demokratických mechanismů v Řecku sice netrvalo příliš dlouho, nicméně přineslo mnoho příkladů a inspirací pro další formování demokratických volebních systémů ve světě a také dalo světu termín „demokracie“, který vznikl složením dvou slov ze starořečtiny a to „demos“ (lid) a „kratein“ (vládnout), tedy „vláda lidu“. Vláda lidu v podání starověkého Řecka byla však velmi svérázná. O věcech veřejných se rozhodovalo na veřejných shromážděních. Těch se mohl zúčastnit kdokoli, ale volit mohli pouze pravidelní účastníci, tedy lidé, kteří se o věci veřejné trvale zajímali a orientovali se v nich. Ostatní, kteří se účastnili nahodile nebo vůbec, se nazývali „idiotai“, čili idioti. Na rozdíl od dneška tento název nebyl chápán hanlivě, ale spíše rozlišoval ty, kteří se o veřejné dění aktivně zajímali nebo nezajímali. Ti druzí byli muži, kteří se starali jen o svoje věci, byli vzdělaní málo nebo vůbec a neměli potřebný přehled o politických problémech k tomu, aby se o nich mohli vyjadřovat, neřkuli o nich rozhodovat. Proto volit nesměli, stejně jako ženy, přistěhovalci, cizinci a otroci.

Svérázný byl i způsob hlasování. O věcech méně důležitých se mezi uchazeči rozhodovalo losováním, o věcech důležitých až zásadních pak veřejným hlasováním. Hlasovalo se zvednutím ruky, která musela být odkrytá od dlaně až k rameni, jinak nebyl hlas uznán za platný. Zajímavé také je, že hlasy se nepočítaly, výsledek byl určen pouze vizuálním odhadem několika úředníků. Z toho vidíme, že průběh voleb až tak přesný a demokratický zase nebyl. Kolem roku 370 př. n. l. filozof Platón napsal, že v ideálním systému by o věcech veřejných měli rozhodovat muži i ženy. Byť on sám žádným velkým příznivcem demokracie nebyl, volební právo žen by podpořil, ale „nevzdělance“ by netoleroval.

Během staletí se princip demokratických voleb vyvíjel rozdílně ve všech částech světa i v jednotlivých státech, a tak je tomu i dnes. Hlavní rozdíly jsou v rozsahu využívání přímé a nepřímé volby, používání jednokolového nebo vícekolového systému a zejména pak v aplikaci výsledků voleb, kdy je uplatněn systém buď většinový, nebo poměrný.

Hlavní rozdíl je v tom, že v poměrném systému získá každá strana takový počet mandátů, odpovídající přibližně počtu hlasů, který jí voliči přidělili. V systému většinovém jsou všechny mandáty přiděleny té straně, která v daném obvodu získala nejvíce hlasů, tj. zvítězila. U obou systémů existují ještě různé varianty, a aby složitost byla dokonalá, existují i systémy smíšené.

Ve světě je nejrozšířenější systém většinový, navzdory tomu, že je považován za systém nejvíce nespravedlivý, protože závisí na velikosti obvodů, a hlavně zcela opomíná hlasy voličů na druhém a dalších místech. Přesto jej používá 91 států (46 %), poměrný systém najdeme u 72 států (36 %). 30 států používá systémy smíšené (15 %) a 6 států systémy ostatní (3 %).

Ať je volební systém jakýkoliv, v demokratických zemích by měl být založen na určitých zásadách. Demokratické volby mají být:

rovné – každý občan má stejný počet hlasů, hlas každého občana má stejnou váhu,

tajné – nikdo se nemůže dovědět, jak kdo volil (s nepatrnými omezeními, například zdravotní asistent nevidomého voliče za účelem zdravotní asistence při hlasování),

všeobecné – volit může každý občan, jen se zákonem stanovenými (malými) omezeními,

cyklické – periodicita voleb je předvídatelná a upravená zákonem, volby nelze svévolně odkládat čili prodlužovat mandát ani vyvolat bez zákonného důvodu,

bez povinné účasti – není povinnost využít pasivního volebního práva (být volen, kandidovat) ani aktivního volebního práva (volit),

s nezczizitelným a s nepřenositelným volebním právem – například nelze udělit plnou moc k výkonu volebního práva ani nelze volební právo prodat.

V ČR máme dnes volby do Poslanecké sněmovny, do Senátu, do obecních a krajských zastupitelstev, do Evropského parlamentu a konečně volbu prezidenta republiky. Ve všech případech se jedná o volbu přímou. Nepřímou volbu známe u nás z nižších úrovní, např. volbu představenstva v družstvech, které je voleno přímo členskou schůzí, ale při větším počtu členů než 200 je možné přistoupit k volbě delegátů, zvolených ve stanovených obvodech a ti pak volí představenstvo volbou nepřímou. Ve světě je asi nejznámější nepřímou volbou volba amerického prezidenta.

V ČR se používá poměrný volební systém, což zajišťuje např. větší pluralitu politických stran v Poslanecké sněmovně. Volby do senátu jsou dvoukolové a mají charakter systému většinového (vítězem v obvodu je jediný senátor). Všechny volby v ČR trvají 2 dny, což je ve světě naprostou výjimkou. Výhodou našeho volebního systému je skutečnost, že všichni kandidáti nejsou voleni jinak než právě našimi hlasy, jinými slovy – máme to, co jsme chtěli. Bez ohledu na to, kolik % je v naší společnosti tzv.

„*idiotai*“, ve starořeckém slova smyslu lidí, kteří se o věci veřejné nezajímají, nepochybně by všem našim voličům prospěl větší zájem o kvalitu příslušných kandidátů. Znáť jejich životní dráhu, praktické zkušenosti a výsledky v konkrétním oboru a u zkušených harcovníků i výsledky jejich práce na zvoleném místě. Určitě by to vneslo do politických funkcí více lidí, kteří jsou zkušení, pracovití a prověřeni výsledky své práce. Méně pak těch, kteří slibují nesplnitelné, obhajují neobhajitelné, prosazují nepoznané a řeční hodiny o ničem. Každý z nás zná podobné kandidáty, kteří jsou nakonec zvoleni jen proto, že umí dobře slibovat a o výsledky jejich dosavadní práce se volič nezajímal. Nemusíme však házet „flintu do žita“. V ČR máme celkem sedmero voleb, takže v dohledném čase máme možnost vše napravit.

Jiří Oliva

HISTORICKÉ NÁLEZY V KATASTRÁLNÍM ÚZEMÍ OUCMANIC

V minulém čísle u článku o rekonstrukci čp. 14 jsme se s Ivetou a Daliborem Puno-vými dostali k historickému nálezů pokladu v domě při přestavbě sklepa v roce 1918. Část stříbrných mincí byla tehdy darována Českému zemskému muzeu.

S těmito informacemi jsem se rozhodnul začít malé muzejní pátrání. Obvolal jsem nejbližší muzea a sešel se s archeologem PhDr. Davidem Víchem z Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě. Vyplnil jsem kontrolní dotazník a stal se oficiálním badatelem. Pan Vích mě překvapil komplexností, s jakou mi připravil veškeré dotazované informace. Osud části darovaných mincí byl v tu ránu vyřešený:

„Soubor mincí (uloženy po roce 1636) z nich popsáno 19 ex.: Čechy, Vladislav II., pražský groš (1), Ferdinand I., Rudolf II., Matyáš Ferdinand II. a Ferdinand III. (bez uvedení nominálů, mincoven a letopočtů), Slezsko, Ferdinand II., Rakousy, Kolín n. R., Štrasburk, Nizozemí. Mince uloženy v Národním muzeu v Praze.“

Důležitá informace ale následovala, mince jsou rozřazeny, a tedy s největší pravděpodobností nejsou přiřaditelné místu nálezů. To jsem chtěl ověřit při návštěvě Národního muzea s rodinou po vánočních svátcích. Bohužel bez úspěchu. V muzeu nebyl aktuálně žádný kvalifikovaný personál a knihovna byla taky uzavřena.

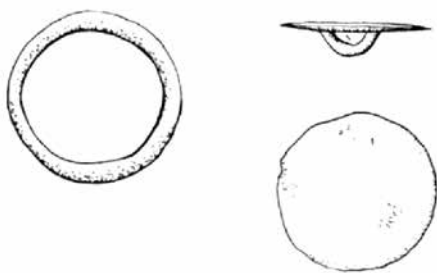
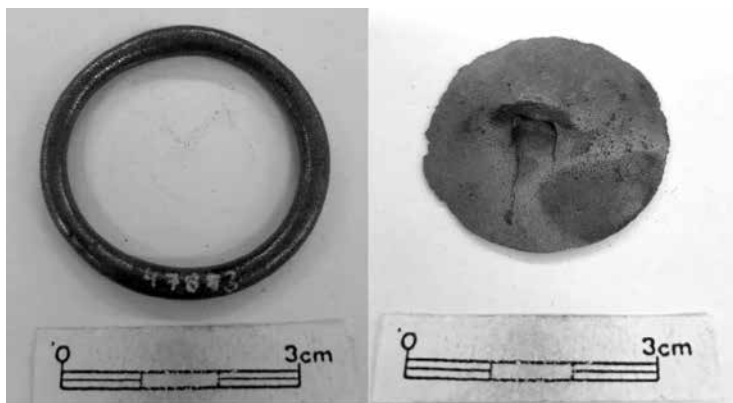
Pan Vích mě ale překvapil dalšími nálezů z katastru Oucmanic. Všechny jsou spojené s osídlením výspy oucmanického katastru směrem na Hrádníky.

První nálezy už z doby bronzové:

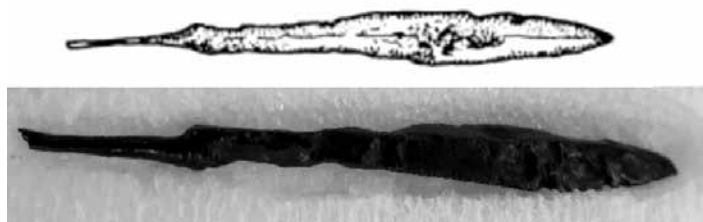
„Hradiště v poloze Hrádníky Hradiště se nachází v k. ú. Zářecká Lhota, dva předměty

nalezené vně plochy hradiště v jeho předpolí (větší kroužek z bílého kovu a puklice s excentricky umístěným poutkem) však již pocházejí z k. ú. Oucmanice.“

Výskyt těchto prvků se obvykle datuje od závěru střední doby bronzové po celou dobu popelnicových polí. Původní účel nalezených předmětů dnes můžeme jen předpokládat, ostatně u kroužku a puklice (knoflíku nebo ozdoby) může být užití celá řada.

Dalším nálezem v našem katastru byl hrot šípu s trnem, 101 × 10 × 6 mm v humusové vrstvě těsně pod povrchem na prudkém svahu k Tiché Orlici. Ten už ale časově patří k hradu, který zde stál v první polovině 14. století.

Oucmanických 8 stříbrných:

V roce 2007 pracovník Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě David Vích pomocí

detektoru kovů objevil hromadný nález osmi pražských grošů. V hloubce do 30 cm u paty nápadné skalní věže vzniklé zvětráváním opukového podloží.

„Mince nebyly uloženy v keramické nádobě a stopy případného textilního či koženého obalu se nepodařilo při jejich vyzvednutí rozpoznat. Původní obal z organického materiálu je však značně pravděpodobný.“

„Jednotné složení nálezů z Oucmanic naznačuje, že k jeho ukrytí mohlo dojít už před rokem 1305 a s vysokou pravděpodobností před rokem 1311, kdy započala produkce grošů se jménem Jana Lucemburského“ místo nálezů bylo vzdáleno cca 650 m severozápadně od v té době funkčního tvrziště Hrádky.

Zajímavých nálezů z Hradiště a pozdější tvrzi nebo hradu je celá řada, ale ty už nejsou z našeho katastru. Nejneobvyklejším je ostatkový kříž.

Nálezy vztažené k rannému osídlení obce zatím ve sbírkách muzea chybí, proto pokud se podaří některý nálezy v budoucnu udělat, je vždy důležitá přesná poloha nálezů. V takovém případě je zde možnost konzultace s archeologem vysokomýtského muzea. Jak mi řekl pan Vích, raději několikrát konzultovat nerozhodný nálezy, než přehlédnout historický cenný kus.

Podkladovou dokumentaci ke zmíněným nálezům nechám pro případné zájemce k nahlédnutí v místní knihovně.

Jakub Robenek

Podklady:

Hromadný nálezy pražských grošů Václava II. z Oucmanic. Jiří MILITKÝ – David VÍCH

Archaeologia historica 41, 2, 2016, 133–166 DOI: 10.5817/AH2016-2-6

PRAEHISTORICA XXXIII/1–2 UNIVERSITA KARLOVA, 2016 S. 441–449 Nálezy bronzové industrie doby popelníkových polí z hradišť na Choceňsku

ZEMĚDĚLCI NECHTĚJÍ DOTACE

Žijeme v nesmírně těžké době. Řádově v desítkách procent rostou ceny všeho, veškerých životních nákladů. Pro mnoho rodin se stává situace neúnosnou. Zvláště nás všechny zajímá vývoj cen potravin a energií. Nebudu se zabývat ve svém krátkém příspěvku příčinami tohoto stavu. Ve sdělovacích prostředcích se polemizuje, zda jsou viníky zemědělci, potravináři, či obchodníci namísto toho, abychom si otevřeně přiznali, že nejvýznamnější podíl na tom mají naši i evropští politici. Aby to naši lidé lépe pochopili, měli bychom jako zemědělci svoji pozici lidem lépe vysvětlovat. Malý příklad naší neschopnosti jsou reklamní tabule, které jsme rozmístili na veřejných prostranstvích po celé republice. Dokumentuje to přiložená fotografie panelu na plotě střediska ve Svatém Jiří „Nechceme dotace – chceme férové podmínky“. Rozumíte tomu?

Představitelé agrárního sektoru, především zemědělských družstev, chtěli reagovat na vládou schválené nesmyslné snížení dotací pro příští období. Při výrazném zvýšení výrobních nákladů je snížení dotací likvidní. V zoufalství tedy sami zemědělci

vydali a rozšířili heslo „Nechceme dotace“. Nepřidali však vysvětlení, že za předpokladu, že budou zrušeny dotace v celé Evropě. Společenské i politické postavení zemědělců např. ve Francii, Polsku a dalších zemích je tak silné, že k tomu nikdy nedojde. Pak při zrušení dotací v ČR bychom se stali cenou našich výrobků na trhu nekonkurenceschopní a došlo by ještě k dalšímu zvýšení cen pro spotřebitele. Tedy rychlejšímu konci produktivního zemědělství v České republice.

Nejvíce mne mrzí, že za současné složité situace, ovlivněné především nesmyslnou válkou na Ukrajině, nejsme schopni jako zemědělci vystupovat jednotně. Vládě vyhovují naše žabomyší války mezi zastupiteli zemědělských družstev, velkých podniků a farmářů o tom, jaký způsob hospodaření a výroby potravin je ten správný. Vydává k tomu rozdílná pravidla, kterými se snaží přimět nás, kteří hospodaříme společně v družstvu, abychom vystoupili a začali samostatně hospodařit. Pro to však nemáme podmínky a bylo by jen málo mladších lidí ochotno farmařit. Je to nesmysl. Napsal jsem ministru zemědělství i předsedovi vlády, že jejich postup mi připomíná 50. léta minulého století, kdy stát předpisem vysokých nesplnitelných dodávek mléka, masa, obilí, donutil sedláky ke vstupu do JZD. Dnes opačně se snaží vláda nerovným přidělem dotací nás nutit k samostatnému hospodaření. Je to normální?

Bohužel, v demokratickém systému máme vládu, kterou jsme si zvolili, a tak si nestěžujeme.

Petr Marek

ROČNÍ PROVOZ VEGETAČNÍCH NÁDRŽÍ

Vážení spoluobčané, rádi bychom Vás informovali, že už rok jsou úspěšně v provozu vegetační nádrže na dočištění splaškových vod z veřejné kanalizace obce Oucmanice, které byly dobudovány a uvedeny do provozu v roce 2021. Tato stavební akce byla úspěšným završením snahy vyhnout se výstavbě nové finančně velmi nákladné betonové čistírny odpadních vod a jejímu provozování za rovněž vysoké finanční náklady, ale zároveň dodržet stále se zpřísnující podmínky a nároky na zneškodňování a vypouštění odpadních splaškových vod do vodoteče.

Základem pro zahájení projekčních prací bylo mj. i správné rozhodnutí o směřování vývoje způsobu čištění odpadních vod v obci, které padlo po exkurzi zástupců obce na obdobném zařízení pro obec Hřibiny Ledská. Zde byly názorně v terénu předvedeny a argumentačně doloženy provozní a finanční výhody této technologie dočišťování splaškových vod.

Vodní dílo vegetačních nádrží bylo vybudováno ve spolupráci s projekční kanceláří IKKO Hradec Králové a stavební firmou LTM Litomyšl. Jedná se o dočišťovací zařízení, které svým vzhledem a funkcí nerušivě zapadá do rázu krajiny a v dané lokalitě spíše vytváří dojem poklidné nálady u rybníku.

Stavba vegetačních nádrží tak navazuje na stávající gravitační veřejnou kanalizaci a její podstata činnosti spočívá ve schopnosti bez vstupu jakékoliv energie dočišťovat splaškové vody na hodnoty, které jsou v souladu se zákonnými normami, což je v dnešní době obrovského nárůstu cen energií jistě velkým přínosem. Základním předpokladem pro bezproblémový provoz takového zařízení je ale i provozní kázeň všech vlastníků nemovitostí, kteří jsou napojeni na veřejnou kanalizaci obce Oucmanice.

V této souvislosti bychom Vás chtěli i touto cestou požádat, abyste i nadále věnovali vizuální a technickou kontrolu zařízení na předčištění odpadních vod vypouštěných z Vašich nemovitostí. Jsou to septiky nebo aerobní čistírny odpadních vod u nemovitostí, které produkují splaškové odpadní vody. Proto je nutné v případě zvýšené hladiny vysedimentovaného kalu v dosazovacím prostoru uvedených zařízení, abyste provedli snížení objemu usazeného kalu.

To lze buď odvozem na městskou ČOV v Brandýse nad Orlicí nebo aplikací na zemědělsky využívané pozemky (a to pouze se souhlasem vlastníka a uživatele pozemku!). Další možností je uložení do vlastního kompostu. Při této manipulaci, popř. aplikaci je nutné, aby nedošlo k ohrožení jakosti povrchových a podzemních vod a nevznikaly tak především pachové a hygienické problémy ve vztahu k sousedním pozemkům a jejich majitelům.

Smyslem výše uvedeného je nejen Vaše povinnost ve vztahu k provozovanému zařízení, ale i nutnost vyhovět požadavkům nově vybudovaných vegetačních nádrží

na dočištění produkovaných odpadních vod z obce Oucmanice a tím dodržování rozhodnutí vodoprávního úřadu na kvalitu vypouštěných vod z veřejné kanalizace obce Oucmanice do vodoteče.

I Vaší činností, spoluprací a ohleduplností bude moci být veřejná kanalizace obce Oucmanice provozována ve stávajícím režimu bez nutnosti dalších změn nebo výstavby nákladné centrální čistírny odpadních vod.

Vaše případné dotazy na technické nebo provozní záležitosti lze směřovat na R. Bulíře - osobu zodpovědná za provoz veřejné kanalizace obce Oucmanice.

Radek Bulíř

Technické informace za první rok provozu

Na jaře 2022 byla nastavena výška hladiny v souladu s projektovými parametry. Vlivem trvalého přítoku z našich domovů nedošlo k žádnému poklesu hladiny, i když dno a břehy jsou tvořeny zhutněným materiálem z místa stavby. První a zároveň menší rybníček je chladnější a víc znečištěný odpadní vodou, na hladině se objevily sinice. Druhý rybníček byl teplejší a zarostl rostlinou známou jako okřehek menší. Princip rybníčků je v okysličování odpadní vody a z toho důvodu je nežádoucí vyšší břehový porost (keře a stromy), který zatěžuje fungování rybníčků organickým materiálem. Okřehek se snažíme odstraňovat před jeho poklesem na dno z důvodu jeho tlení a vzniku anaerobního rozkladu, který je pro správnou funkci vegetačních nádrží nežádoucí. Hlavním ukazatelem kvality vypouštěných odpadních vod jsou stanovené rozборы, které se provádí čtyřikrát do roka.

dočišťovací nádrže

ODPADY

Popel ze spalování dřeva se dá využít jako hnojivo kompostováním, nebo v rozumném množství na pozemek.

Použitý kočkolit lze dávat do kontejneru na biodpad.

Stelivo od domácích mazlíčků patří do kompostu nebo do bioodpadu.

Postupně klesá povolené množství vyprodukovaného směsného komunálního odpadu na obyvatele a rok. Pro rok 2023 je povoleno množství 180 kg. Směsný komunální odpad je zbytkový odpad po vytrídění dáváný do popelnic a velkoobjemový odpad. Prvním krokem, který můžeme plnit už teď je důsledné třídění složek, které můžeme třídit v rámci zavedeného systému v obci.

Do nádob na kov patří jenom kov. Nepatří tam sklo, plast, baterie a jiný nekovový odpad.

HOSPODA OŽILA, MÁ JEŠTĚ ŠANCI

Milí Oucmaňáci,

a máme tu nový rok a s ním nový čas pro bilancování a setkávání se, a najednou si řekneme, na koho jsme měli a neměli čas, s kým jsme si chtěli popovídat, ale nějak jsme to v tom minulém roce nestihli a možná nás i napadne, jestli máme a vidíme dost příležitostí, být si tak mezi lidmi, no prostě spolu...

Tak jsme si tak jednou, pravidelně, seděli v hospůdce, a nějak nás napadlo, že se vlastně scházíme pořád „ti samí“, asi už jsme vyřešili všechno, co se dalo a že by to chtělo nějaký dobrý nápad. A aby to bylo něco pro lidi, aby měli dobrý důvod se sejít a strávit spolu nějaký čas. A když už se lidi mají sejít, tak to chce nějaký důvod, něco zajímavého, nového, překvapivého, co lidi zaujme a doslova zvedne ze židle a namotivuje k setkání se sousedy. A dobrý jídlo je vlastně vždycky dobrý nápad.

A tak nás napadlo grilovat makrely. No sháněli jste třeba někdy více než jednu makrelu? A v partě nadšených amatérských kuchařů plánovali, jak takovou myšlenku dostat doslova do života? Ale hlavní bylo to nadšení, a to nás nakonec dostalo do cíle první makrelové akce. Nachystali jsme 18 porcí (a to pouze z důvodu, že v celém okrese jsme nesehnali víc než 18 makrel), hosté, kteří přišli, byli nadšení, sešlo se nás mnohem víc, než jsme se jen odvážili doufat, a to nás nadchlo do dalšího pokračování.

Našli jsme si dodavatele čerstvých makrel a za 14 dní byla další makrelová akce, kde jsme nabídli již 40 porcí. Při plánování druhého sousedského setkání jsme si uvě-

domili, že nás taková společná činnost baví, že máme dost nadšení udělat něco pro život v obci a pro čistou radost z toho, že se sejdou lidi a stráví spolu příjemný čas. A aby to mělo nějaká pravidla, a nebylo to jen takové nějaké plácání do větru, tak jsme založili Klub 11 z.s.

A co dál? Na zatím posledních makrelách, kde už jsme nachystali 60 porcí, nás kromě spokojenosti a nadšení sousedů, kteří se s námi společně sešli a podpořili naše přesvědčení, že pořádát něco pro lidi má smysl, do další aktivity nakopla i podpora Oucmaňáků, kteří na akci byli.

To, že se lidi chtějí potkávat, a že jim naše kulinářské nápady chutnají, jsme si na konci října potvrdili i posezením v hospůdce s hovězím a lososovým tatarákem, kdy byla opět hojná účast, jak z řad Oucmaňáků, tak přátel z okolních vesnic.

K vymýšlení dalšího nápadu jsme se vlastně ani nedostali, jelikož další výzva pro náš spolek se dostavila sama. Stačilo přijít na veřejné zasedání končícího zastupitelstva, kde se jedním z bodů stalo jednání o tom, co vlastně dál s vánočním koncertem. Chvíli to i vypadalo, že další vánoční koncert už snad ani nebude. A tak jsme se rozhodli to zkusit. A když zkusit, tak pořádně. A jak se nám oucmanické vánoční hody podařily? To už je na zhodnocení Vás, návštěvníků. Dokonce nás přišel navštívit i vládce Orlických hor Rampušák s plnou nůší dárků pro děti.

V dalším roce bychom rádi fungovali nejen jako parta chlápků z hospody, ale chceme dělat zábavu pro lidi, na kterou budete rádi chodit a rádi na ni vzpomínat, kde budete mít možnost popovídat si se sousedy v hezkém prostředí naší vesnice, při dobrém jídle a pití. Zisky z naší činnosti plánujeme věnovat na rozvoj volnočasového prostředí obce, pro lidi, pro nás Oucmaňáky a pro naše přátele z okolních obcí.

Pokud jsme ve Vás vzbudili alespoň trochu zájmu, a ještě jste se žádné naší akce neúčastnili, rádi se s Vámi uvidíme v novém roce a zároveň tímto děkujeme všem, kteří jste nás již podpořili, neboť Vaše nadšení a radost nás posouvá dál, do dalších nápadů. Za Klub 11 Vám v novém roce přejeme krásný a úspěšný start do tohoto roku, hlavně pohodičku, hodně času na rodinu a své blízké a těšíme se na Vás třeba i na nějakém setkání s námi.

KLUB 11

Na viděnou ...

Láďa, Jirka, Pepa, Jakub, Dušan, Pavel a Dalibor

GULÁŠ FEST OUCMANICE II.

Jak to bylo s gulášem v Čechách?

Když v roce 1805 vydala v Karlových Varech Maria Anna Neudecker, v té době kuchařka v mariánskolázeňském hotelu Stern, svou knihu *Die Bayerische Köchin in Böhmen* – „Bavorská kuchařka v Čechách“ – kniha, která je určena jak pro panské, tak i sprosté kuchyně, a zde může být s obzvláštním užitekem používána, nikdo netušil, že zakládá nejen slávu české měšťanské kuchyně, ale i guláše. Její „Kolaschfleisch“ je první, mimo Uhry, zveřejněnou informací o guláši. Slavná kuchařka ctihodné M. D. Rettigové uvádí guláš až ve čtvrtém vydání z roku 1843. Z anonymní Hospodářské pražské kuchařky z roku 1819 převzala guláš do své knihy „Das neueste Universal – oder: Grosse Wiener Kochbuch“ – Nejnovější univerzální aneb Velká vídeňská kuchařka, slavná Anna Dorn. Jako speciální gulášové koření se zde objevuje tymián, bobkový list, ocet, brambory, sardelka, víno, citronová kůra a pálivá paprika. V celé střední Evropě a monarchii byla nesmírně populární kniha Kathariny Prato „Die Süddentische Küche“, vydaná v roce 1858, kde je recept nejen na maďarský „gulyáshús“, ale i na dalších pět typů guláše.

Ale je nutné se zmínit i o kuchyni vojenské. C. a k. kuchařské armádní předpisy nám dokazují, že guláš si i zde vydobyl své pevné místo. Již v roce 1827 byl v c. a k. předpisové knize *Soldaten Küche* doporučován guláš z pravé svíčkové a pro mužstvo obyčejný polní guláš. Doporučena je směs mas v pořadí: koňské, hovězí, skopové a telecí. A od té doby je guláš uváděn ve všech vojenských stravovacích předpisech dodnes.

A v Oucmanicích?

Oslavu guláše v Oucmanicích píšeme teprve od roku 2017, kdy první soukromý Guláš fest uspořádal Honza Opatu na své zahradě. V roce 2022 jsme se Spolkem lidových tradic pod dohledem Honzy uspořádali druhý oficiální Guláš fest. Týden po velkých oslavách 730 let obce na hřišti vyrostlo stanové zázemí pro 9 soutěžních družstev, kteří zápolili ve vaření kotlíkového guláše.

Tentokrát soutěžící čekala nejen divácká porota, ale i odborná porota ve složení:

František Rybka – předseda asociace kuchařů a cukrářů pro východní Čechy
Standa Čejchan – foodstylista a milovník dobrého jídla, vlastník a šéfkuchař restaurace AUREOLE v Hradci králové
Honza Opat – ředitel a duchovní otec Guláš festu v Oucmanicích

Mohlo se ochutnat z variací gulášů, které připravili kuchaři z týmů Hasiči Brandýs nad Orlicí, Prvovařečky z Oucmanic, Veterán klub Bošín, Brežněv banda Vysoké Mýto, Medibáby Vysoké Mýto, Sudislavská pohoda, Mariášníci Šedivec, Motohovada Cerekevce nad Loučnou a Zlomená vařečka Sušice.

Kromě guláše se návštěvníci během dne mohli pokochat a ochutnat trochu z umění Standy Čejchana, ochutnat vynikající domácí zmrzlinu od společnosti „Pojď na zmrzku“ a nechyběly domácí koláče a buchty našich oucmanických děvčat. Počasí nám moc neprálo, půlku dne propršelo a teplota byla na teplou mikinu s bundou. I tak překvapivě dorazilo hodně lidí, kteří nás skoro vypili a vyjedli ☺. Příště určitě na všem přidáme a vymyslíme něco nového.

Gratulujeme vítězi Veterán klubu Bošín, na kterém se shodli jak diváci, tak i odborná porota. A v září 2023 při Guláš festu III. na shledanou.

Fotky z Guláš festu najdete na: oucmanice.rajce.idnes.cz

Za Spolek lidových tradic

Pavel Marek

ZE ŽIVOTA HMYZU

Článek ze série příroda Oucmanic tentokrát nebude zaměřený přímo na naši ves a okolí, ale zahlubáme se do jednoho všeobecného problému. Úvodem mám pro Vás zase otázku/úkol. Z následujících živočichů vyberte a zakroužkujte ty, kteří opylují rostliny. Správné řešení najdete v článku.

včela	brouk	pestřenka	motýl
vosa	moucha	můra	slimák
pták	netopýr	mravenec	čmelák

A teď už k tomu slibovanému problému. V přírodě ubývá hmyz. Jen si vzpomeňte, jak ještě před 30 lety po ujetých 100 km bylo třeba čelní sklo auta umýt od rozplác-lého hmyzu. To se už teď neděje. Údajně poslední dobou ve světě mizí 2,5 procenta z celkového objemu hmyzu ročně. Pokud by úbytek pokračoval tímto tempem, tak by za 100 let hmyz vyhynul úplně. Pojí se s tím spousta příčin i následků. O některých jste možná ještě neslyšeli.

Hlavní příčinou je určité bezohledná intenzifikace zemědělství. To ušetrilo hmyzu hned několik ran. Jednou z nich je používání pesticidů. Ty buď hmyz rovnou zabíjí, nebo oslabují jejich plodnost či imunitu, nebo působí nepřímě, tím že likvidují „ple-vel“, který je potravou pro hmyzí larvy. „Bezpečnost“ pesticidů se testuje hlavně na včelách, ale bohužel se nezjišťuje vliv přípravků na ostatní druhy opylovačů. A ti jsou životně důležití.

Odmala se nám vštěpuje, že bez včel nepřežijeme, ale správně by se mělo spíše říkat, bez opylovačů nepřežijeme. Včela medonosná totiž spoustu důležitých plodin opylo-vat neumí, nebo jen málo efektivně. Například rajče nebo lilek. Ty mají pyl schovaný uvnitř tyčinek a potřebují k opylení opylovače, kteří nejprve vytřepají pyl z tyčinek a teprve pak ho mohou přenést na další květ - tedy např. čmeláky nebo specializova-né samotářské včely. Tohle včela medonosná vůbec neumí. Na rajčata nebo lilky cho-dí jen sbírat nektar, takže vlastně krade část potravy pravým opylovačům. A ovocné stromy jsou sice opylovány včelou medonosnou, ale poměrně neefektivně. Proto se dnes v rozumně obhospodařovaných sadech vytváří biotopy i pro jiné opylovače - včely samotářky, různé druhy much, pestřenky... Tento hmyz opyluje ovocné stromy mnohem efektivněji. Takže soustředit se pouze na včely je chyba.

Včela medonosná navíc nemá v Evropě v podstatě žádný problém, na území ČR po-čet včelstev dlouhodobě stoupá, mírně roste i ve většině Evropy. Skutečný problém má spíše globálně - hlavně v Severní Americe či v Asii, kde je nepůvodní, takže včelstva decimují paraziti a různé nemoci a jsou náchylnější k různým změnám. U nás je naopak místy «převčeleno». Čemu to vadí? Tím, že jsou včely nesmírně efektivní v získávání potravních zdrojů z květů, velmi rychle vyčerpají každý den z okolní krajiny

takřka veškeré zdroje nektaru a pylu. Další skupiny opylovačů pak nemají co jíst. Navíc tím, jak je včel hodně, zvýhodňují ty druhy rostlin, které efektivně opylují, oproti těm, ze kterých jen vykradou nektar a pyl, takže už na ně nelítají jejich skuteční opylovači, protože k tomu nemají důvod. Takové druhy rostlin se tak nemůžou množit a ubývá jich. A tím zase mizí z krajiny opylovači specializovaní přímo na ně. Dlouhodobě tak mění složení v přírodních společenstvech.

Mimochodem, skvělými opylovači jsou například vosy. Umí opylovat stovky druhů rostlin. Tradičními opylovači hvězdnicovitých rostlin jsou zase nejrůznější druhy brouků jako například zlatohlávci, tesaříci a další. A pro jiné rostliny je to další hmyz. Potřebujeme zkrátka mnohonásobně víc opylovačů než jen včely. Úvodní úkol správně vyřešil ten, kdo zakroužkoval úplně všechno. Opylovat umí prakticky všichni tvorové, kteří si pochutnávají na květech či jejich částech (i když opylující ptáky a netopýry najdeme spíše jen mezi tropickými druhy).

Kovařík a vosa

Ale abychom se vrátili k tématu úbytku hmyzu. Pestrost a dostatečná početnost hmyzu v přírodě není důležitá jen kvůli opylování. Hmyz je hlavně základem potravního řetězce. Funguje v podstatě jako takové výživné granule. Ryby, ptáci, obojživelníci a další druhy jich potřebují spořádat obrovské množství. A třeba ryby zase chceme jíst my – bez hmyzu si např. na divokém lososovi nepochutnáte.

Zásadní a skokový úbytek hmyzu kvůli zemědělství také nastal v 50., 60. letech vlivem přesunu živočišné produkce z pastvin do hal. V krajině tak chybí hromádky trusu, ve kterých se vyvíjela spousta druhů brouků a much. To samozřejmě vedlo v zemědělské krajině k následnému úbytku ptáků. Např. na koroptev už dneska jen tak nenarazíte.

Zemědělství se také „postaralo“ o vysušení krajiny a zmizení mnoha drobných mokřadů a tůňek. Přičemž larvy mnoha druhů hmyzu se vyvíjí ve vodě! Sebrali jsme tak hmyzu další důležité místo k životu.

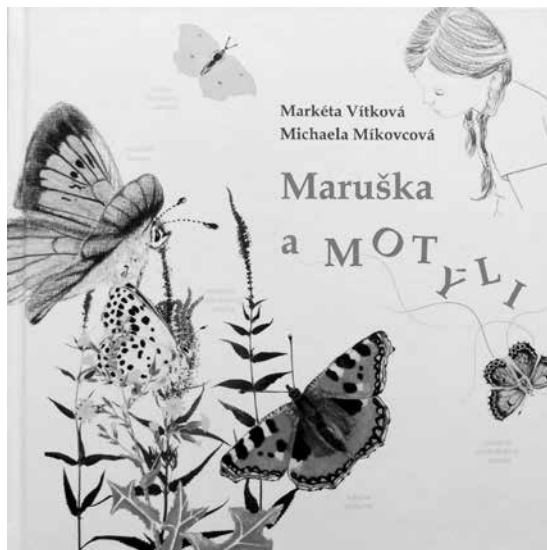
A je tu ještě jeden aspekt, který si málokdo uvědomuje. Naše krajina je kvůli obrovským nepřerušným lánům nejen polí ale i souvislých lesů pro mnoho druhů prakticky neprostupná. Velký lán pole ani velký kus lesa například někteří motýli nezvládnou bezpečně překonat. Některé druhy hmyzu se tak nemohou přesouvat na nová stanoviště, což je důležité ve chvíli, kdy se původní místo stalo z nějakého dů-

vodu neobyvatelné. Možná si říkáte, že se bez intenzivního zemědělství a velkých lánů neuživíme. Ale stačí se podívat třeba jen vedle do Rakouska, které má také intenzivní zemědělství, ale vypadá to tam diametrálně jinak. Pole jsou mnohem menší, krajina pestřejší a podíl bioprodukce mnohem větší. Tak velké lány jako u nás nenajdete v Evropě skoro nikde.

Poslední, ale neméně velkou hrozbou (nejen) pro hmyz, je klimatická změna. Rapidní úbytek hmyzu je proto pozorován i v oblastech, která jsou zemědělstvím nedotčená. Životní cyklus hmyzu (rozmnožování, vývoj larev apod.) totiž často závisí na konkrétních teplotních podmínkách. Klima se sice vždycky měnilo – např. střídání doby ledové a meziledové přinášelo změnu průměrné teploty cca o 4 °C – jenže přechod mezi nimi trval řádově 10 000 let, zatímco v současnosti teplota stoupá rychlostí 1 °C za 50 let. Je to tedy změna nepřírozeně rychlá a ekosystémy se takhle rychle nepřizpůsobí ani nepřesunou. A výše uvedená neprostupnost krajiny přesun (nejen) hmyzu ještě víc omezuje. A tak se na úprku před nevyhovujícím klimatem šíří jen pár nejodolnějších invazivních druhů, které pak na nepůvodních místech působí problémy. Ostatní prostě postupně vymírají.

Ale abychom nekončili tak pesimisticky, pojďme si uvědomit, že všechno jde změnit. Do nového roku si tedy přejme více pestrých zahrádek, více biopásů kolem i uprostřed polí, rozmanitější krajinu, více osvětlených zemědělců a lesníků. A lidí, kteří se zapojí do akce a rozhybou změnu. Možná to budete právě Vy, i když začnete třeba jen s Vaší zahrádkou.

A na závěr si dovolím udělat malou reklamu na knížku, kterou jsem tvořila jako spoluautorka a která nedávno vyšla. K tématice článku i k závěrečnému přání se totiž dost hodí. Knížka se jmenuje Maruška a motýli, je to knížka dětská, je dost přírodovědná, je opravdu krásná, protože kamarádka Markéta (která je autorkou první půlky knihy a celou knihu ilustrovala) do ní nakreslila spoustu úžasných obrázků.

A snad je i zábavná, zejména v druhé polovině, kterou jsem psala já formou gamebook – tedy jako takovou interaktivní příběhovou hru. Spolu s hlavní hrdinkou si v ní nanečisto prožijete, co všechno se může přihodit, když se člověk ve městě rozhodne založit záhon plný rostlin pro motýly. Hlavní hrdince je sice 10 let, ale kniha poučí a pobaví určitě i dospělé. Za knížku jsme dokonce na podzimním knižním veletrhu získaly titul „Nejkrásnější dětská kniha“.

Míša Mikovcová

DALŠÍ ROK NÁM OPĚT KONČÍ

a já bych Vás chtěl informovat o tom, co se v posledním půlroce dělo u hasičů.

Po prázdninách jsme začali rybářskými závody, které se konaly 24. září od 15 hodin za pěkného počasí. Zúčastnili se tři děti a sedm dospělých. Někteří účastníci a přihlížející se zdrželi do hodně pozdních hodin. Největší chycená ryba měřila 28 cm a nejmenší 3,5 cm.

Pořadí dětí: 1. Max Lagutin 27 ryb – 451 cm, 2. Alex Lagutin 22 ryb – 307 cm, 3. Štěpán Janoušek 12 ryb – 172 cm

Pořadí dospělí: 1. Milan Moravec 60 ryb – 822,5 cm, 2. Jakub Krška 26 ryb – 430,5 cm, 3. Saša Lagutin 20 ryb – 341,5 cm

O akci se postarali – Jan Džbánek, David Houdek a Jiří Krška ml.

Další akcí byla drakiáda, ta se uskutečnila 15. října od 14 hodin na louce u boudy. Počasí moc nevyšlo, ale lidí přišlo dost. Pro děti byl připraven doprovodný program malování a chůze se svázanýma nohama. Malování se ujalo a byla namalována spousta krásných draků. O pohoštění se postarala Hana a Jakub Pavlíčkovi. Podával se horký punč, čaj, párek v rohlíku a byla možnost si opéct párek na ohni. Doprovodný program zajistila Jana Minářová a Jiří Krška.

Zdobení vánočního stroměčku se konalo 27. listopadu od 16 hodin. Sešlo se hodně lidí, ale dětí bylo méně, hodně jich bylo nemocných. O občerstvení se postaral Jakub a Hanka Pavlíčkovi, byl čaj a punč, kdo chtěl i s rumem, dále byl párek v rohlíku. Ozdobení stroměčku zvládly děti samy, kam nedostaly, dozdobil Jan Džbánek, Jiří Krška a Josef Hlávka ze žebříku. Hudbu zajistila J. Minářová.

Poslední akcí byla výroční valná hromada, která je pro sbor každoročně povinná. Tak jak se již za poslední roky stává tradicí přišlo jen pár členů. Z 56 členů jich přišlo pouze 13. Jako občerstvení se podával výborný guláš z dílny Marty a Jirky Dostálových.

Za Sbor dobrovolných hasičů Oucmanice i za sebe Vám přeju v roce 2023 hodně zdraví, štěstí, spokojenosti a klidu.

Jiří Krška

OUCMAŇÁČEK

Naši první akcí v novém školním roce bylo vystoupení dětí na Srazu rodáků 10. září. Nacvičovali jsme od konce prázdnin. Dětem se vystoupení povedlo a mělo velký ohlas u obecního úřadu. Měli jsme i svůj panel na výstavě fotografií ke Srazu rodáků na obecním úřadě.

Na konci září, kdy už jsme věděli rozvrhy školy i kroužků, jsme se sešli na obecním úřadě, abychom se domluvili na nejvhodnějším dnu a čase Oucmaňáčku. Domluvili jsme se, že bude Oucmaňáček každou středu a začínat budeme 5. října. Využili jsme krásného podzimu a byli s dětmi v lese stavět domečky pro skřítky. Při horším počasí už jsme se přesunuli na obecní úřad a s dětmi tvořili a hráli hry.

Dne 2. listopadu byl již tradiční lampionový průvod. Letos se nás sešlo opravdu hodně a počasí nám přálo. Cíl byl i tentokrát v hospodě, kde většina z nás využila možnosti dát si poslední letošní špekáček na grilu. Pro děti jsme upekli něco sladkého a byl svařák pro rodiče a čaj pro děti.

Některé děti z Oucmaňáčku nacvičovaly na koncert do kapličky k předávání betlémského světla.

V roce 2023 budeme pokračovat se schůzkami a plánujeme i výlety.

Milena Čermáková

OUCMANICE PŘED STO LETY

Událostem roku 1922 se věnuje naše kronika nezvykle stručně. Přesto z jednostránkového zápisu si můžeme udělat obrázek, jakými starostmi tehdy občané žili. Krátký zápis nám umožňuje nechat promluvit tehdejšího kronikáře Františka Pavlíčka v autentickém záznamu roku 1922.

Tohoto roku panovala tuhá zima. Napadlo mnoho sněhu, který ve velikých závějích ležel až do května.

Pro rolníky byl tento rok nepříznivý. Pro velika sucha narostlo málo píce, zvláště sena. Jetele nerostly vůbec. Následkem toho poklesla cena dobytka. Maso prodávalo se: 1kg hovězího masa za 8 Kč, kdežto v roce 1920 se platilo až 18 Kč za 1 kg živé váhy. Ceny obilí též poklesly. Za 1q žita platilo se 90 Kč. Proti tomu však stouply ceny výrobků řemeslnických. Platilo se kupříkladu za pár bot 180 Kč.

V tomto roce řádila v lesích mniška, která u nás nevyskytla se sice v takovém množství

jako v některých krajích, kde zničila úplně veliké lesy. Touto mniškou utrpěly nejvíce smrky, a to ve stáří od 20 až do 50 let.

Zedníkům a tesařům platilo se 4 Kč za hodinu. Ženám při zemědělství platilo se ke stravě 8 Kč denně. Čeledínům platilo se 1800 Kč, služkám 1600 Kč ročně. Starosta placen 640 Kč, pokladník spořitelního spolku 600 Kč ročně.

Ze stručného zápisu můžeme usoudit, že starosti našich předků v roce 1922 nebyly příliš odlišné od starostí našich. Pád cen obilí má podobné důsledky jako dnešní vysoká inflace a lesy neničí mniška^{*)}, ale kůrovec.

*) Pozn. Bekyně mniška je motýlek, který škodí zejména na smrkových a borových porostech ve vyšších polohách, cca 400–800 m n.m. Samičky kladou na jaře vajíčka do kůry stromů. Vyhlíhlé housenky pak vyšplhají do korun a požírají rašící pupeny i jehlice tak, že koruna může být až téměř holá a strom usychá. Kronikářem zmíněná kalamita probíhala u nás v letech 1917–1927. Způsobila největší škody hlavně ve vyšších polohách, nejvíce na Šumavě. Odhady uvádí 20 mil. m³ souší, ale podle jiných zdrojů bylo množství zničeného dřeva mnohem vyšší. Dramatické dopady do života obyvatel v napadených oblastech daly dokonce vzniknout románu spisovatele Jana Vrby „Mniška“.

Jiří Oliva

PODPORA ČINNOSTI SPOLKŮ V OBCI

Po zvolení do funkce předsedkyně kulturní komise jsem se začala zabývat podporou spolků a nastavení jasné metodiky rozdělování podpory. Navrhla jsem podmínky podpory spolků, které spravedlivě určují pravidla, pro jakou činnost a za jakých podmínek lze podporu ze strany obce získat.

První část se týká především finančních příspěvků, které se budou vyplácet vždy před akcemi. Je důležité si podat žádost tak, abyste dostali peníze včas. Žádost se podává ve dvou termínech a to do 31. prosince a do 30. června. Pro ujasnění dám příklad. Plánujete akci v březnu a už víte, že budete potřebovat podporu od obce, žádost si tedy podáte už v prosinci. Když budete plánovat akci v září, je nejlepší si podat žádost do konce června.

Žádost o finanční příspěvek v ostatních částech se podává nejpozději do 30 dnů po konání akce. Vzhledem k předpokládanému množství žádostí jsme se rozhodli rozdělit rok na dvě pololetí. Do 30. června se budou přijímat žádosti z prvního pololetí a do 31. prosince žádosti z druhého pololetí. Žádosti se budou vyhodnocovat v nejbližším termínu.

Někomu se to může zdát moc komplikované a složité, ale naším cílem bylo především sjednotit podmínky pro získání finanční podpory všem spolkům a splňovat

přítom podmínky obce dané rozpočtem a účetnictvím. Dohodli jsme se také na tom, že všechny žádosti budeme posuzovat společně, takže každá žádost se bude probírat a schvalovat v kolektivu zastupitelů obce. Nejde o nic jiného než o nestrannost rozhodování během schvalování.

Oficiální žádosti se podávají buďto na obecním úřadě, mně osobně nebo elektronicky na obecní e-mail: obec@oucmanice.cz

Pro zapsané spolky se naskytne zajímavá nabídka od Místní akční skupiny tedy MAS Nad Orlicí. Tato organizace vyhlašuje výzvu na podporu společenských, kulturních a sportovních akcí. Zapsané spolky si mohou zažádat přibližně o 4000 Kč na konkrétní akci. Přesná částka bude upřesněna. Stačí si jen podat na začátku roku žádost. Pro více informací kontaktujte starostu obce nebo ředitelku MAS Martinu Lorencovou.

Hana Pavlíčková

Podmínky podpory spolků působících na území obec Oucmanice

Část I.

Žádost o podporu na činnost spolku:

- a) Spolky, jejichž hlavní činností je celoroční práce s dětmi a mládeží, získají roční příspěvek 5000 Kč.
- b) Spolky, které se celoročně zaměřují na aktivity seniorů a vzdělávání získají roční příspěvek 5000 Kč.
- c) Spolky zaměřující se na prostředí obce mohou žádat o podporu konkrétních projektů.
- d) Kulturní spolky a ostatní spolky co pořádají kulturní činnosti mohou žádat o individuální podporu konkrétní činnosti.
- e) Je možné žádat o bezplatné zapůjčení věcného vybavení jako jsou: stoly, lavice, stany, nádobí atd.

Část II.

Žádost o podporu spolku při pořádání akcí:

- a) Všechny spolky s působností v obci Oucmanice mohou zažádat o finanční příspěvek na nájem zařízení v majetku obce.
- b) V případě špatného ekonomického výsledku akce nebo při pořádání neziskové akce je možné žádat o příspěvek na akci.
- c) V případě nákupu většiny potravin na akci pro veřejnost v místní prodejně obec přispívá 10 % na jejich pořízení. Zejména se jedná o potraviny: láhvé a plechovkové nápoje, uzeniny, přílohy, pečivo, cukrovinky a další.

Část III.

Výše nájemného Obecní hospody a klubovny na hřišti:

- a) Nájemné Obecní hospody je stanoveno pro veřejné akce pořádané spolky na částku 1500 Kč s DPH + energie.
- b) Nájemné klubovny na hřišti je stanoveno pro veřejné akce pořádané spolky na částku 1000 Kč s DPH + energie.
- c) Energie související s akcí vždy hradí pořadatel.

Část IV.

Podmínky, kdy lze Obecní hospodu a klubovnu na hřišti využít bez nájemného:

- a) Akce je uspořádána během provozní doby a pořadatel neprodává komodity, které jsou v běžné režii obecního pohostinství zejména: pivo, studené nealkoholické nápoje, láhvvý alkohol, víno.
- b) Pořadatel během akce prodává komodity obecního pohostinství a tržba z jejich prodeje zůstává v režii obce. Zejména: pivo, nealkoholické nápoje, pizzu, láhvvý alkohol a víno.

Část V.

Podmínky podání žádosti:

- a) Pro všechny finanční podpory je nutná písemná žádost, která bude předložena a následně posouzena zastupiteli obce.
- b) Žádosti lze podat osobně předsedovi kulturního výboru nebo zasláním na e-mailovou adresu obec@oucmanice.cz
- c) V případě podání žádosti příspěvku na nákup z místní prodejny je nutné s žádostí doložit podepsanou účtenku.

Část VI.

Ostatní podmínky:

- a) Příspěvek na akci je nenárokový.
- b) Žádost o příspěvek z části I. se podává dopředu ve dvou termínech- do 31. prosince a do 30. června.
- c) Žádosti, které se týkají ostatních částí se podávají do 30 dnů od uskutečnění projektu a budou se vyhodnocovat akce ve dvou termínech došlé do 30. června a 31. prosince.

